

affærdiget hele dette Spørgsmaal om Landbrugets Beskyttelse med nogle faa Linier hist og her, maaske en enkelt halv Side samlet paa et enkelt Sted i hele den vidtløftige Betænkning, er for det første den, at den ikke har haft nogen særlig Opfordring fra deres Side, der nærmest repræsenterer Landbruget, til at optage disse Spørgsmaal, og for det andet den, at det jo tydelig har været Kommissionens særlige Formaal og særlige Opgave at komme til Enighed over hele Linien, hvoraf naturligvis fulgte, at man helst lod ligge store og ny Spørgsmaal, om hvilke man paa Forhaand vidste, at hvis de rejstes, vilde en Enighed meget vanskelig kunne opnaas.

Jeg udtalte, at jeg ikke for mit Vedkommende vilde komme ind paa Detailundersøgelser om Maalet for Beskyttelsen i enkelte Tilfælde og om den Udstrækning, som Beskyttelsen skulde have, og jeg tror egentlig heller ikke, at det saa fuldt ud hører hjemme ved en Sags første Behandling her i Tinget; men jeg har ment, at det var rigtigt, at man ved Sagens første Behandling her kunde komme til at udtale sit Hovedstandpunkt lige over for de to Hovedspørgsmaal, der altid ville være de afgørende ved Forhandlinger om Vedtagelsen af en ny Toldlov; det ene Spørgsmaalet om Beskyttelse, det andet det finansielle Spørgsmaal. Jeg maa for mit Vedkommende gøre en kort Bemærkning om det finansielle Moment. Jeg er nemlig for mit Vedkommende aldeles ikke nøjet med, at en Toldrevision præsenterer en kalkuleret Balance, paa ingen Maade; ikke saaledes at forstaa, at jeg vil forlange, at den skulde sikre en Fremgang i Statsindtægterne; men jeg vil have Lov til ogsaa at undersøge, af hvilke Kilder Indkomsterne flyde. Der er jo en himmelvid Forskel paa de Toldindkomster, som hidrøre fra Beskyttelsespositioner og paa dem, der hidrøre fra Forbrugspositioner. Det er ikke alene ganske overordentlig vanskeligt forud at kalkulere, hvad den første Gruppe i Virkeligheden vil give, idet man ikke med nogen tilnærmelsesvis Sikkerhed kan gaa ud fra de hidtidige Indførselsmængder, saasnart som man enten ved Beskyttelsespositioner besværer Adgangen til Landet af Varerne eller ved Nedsættelse i Beskyttelsen tror at forøge Indførselen af Varer. Kalkulen bliver meget usikker, medens man for de store Forbrugsartikler, hvor man har mange Aars Erfaring med Hensyn til Indførselsmængden, for saa vidt Beskatningssatserne blive de samme, ogsaa med

fuld Sikkerhed kan gøre Regning paa, hvad de ville indbringe. Der er en lille Gruppe af Forbrugssatser, som indtage en exceptionel Stilling, nemlig de, der gælde, hvad man kalder Luksusvarer. Vistnok alle vide, at disse komme til at betale klækkeligt; man ser ganske vist, at der i Lovforslaget, som det er vedtaget i Folketinget, findes flere Nedsættelser paa dette Omraade, men som Regel tror jeg nok, man kan sige, at man gerne under Forbrugerne af Luksusvarer, at de komme til at betale klækkeligt. Men netop derved, at man er tilbøjelig til at spænde Tolden saa højt op, at man risikerer ikke at faa nogen Merindtægt deraf, undertiden endogsaa det modsatte, fremkommer der ogsaa paa dette Punkt en Usikkerhed i Beregningen. — Men foruden dette, at der saa vidt som muligt maa være en Sikkerhed til Stede med Hensyn til det finansielle Resultat af en ny Toldlov, er der et andet Moment, som jeg tillægger stor Betydning, nemlig at man ikke ved at søge at samle det hele paa enkelte eller i det væsentlige paa enkelte eller faa Positioner, bringer den saa højt op, at de ikke taale nogen Forhøjelse. Det er i mine Tanker ubestrideligt, at der til en Toldlov maa stilles den Fordring, at Indtægten flyder af mange Kilder, og at ingen af dem er overbenyttet i den Grad, at der ikke med Lethed kan tages mere deraf, naar man behøver det. Vi have selv Erfaring i saa Henseende fra vore Krigsaar, da vi med Ugers eller Dages Varsel, kan man næsten sige, trængte til betydelige Forstrækninger med Pengemidler, og et af de Midler, man da greb til — og med fuldstændigt Held — for at skaffe sig disse Millioner, var en betydelig Forhøjelse af Toldsatserne. Dette Middel kan man imidlertid kun gribe til, naar de ikke ere overanstrengte i Forvejen, og naar man har flere Positioner at gribe til. Jeg ved, at man ofte har anbefalet at komme til Toldbestemmelser, der kun indeholde faa Positioner, altsaa at hente de for Statskassen nødvendige Ressourcer gennem kun faa Positioner. Jeg anbefaler i Modsætning dertil at søge de nødvendige Statsindtægter tilvejebragte gennem en moderat Brug af mange Positioner. Derved sikrer man sig ikke alene i Øjeblikket at faa det fornødne, men man sikrer sig ogsaa at have en sandsynligvis stadig Forøgelse af Statsindtægterne i Forhold til Stigningen af Befolkningens Tal og af Velstanden i Landet. Jeg anser det for at være en uafviselig Fordring til en ny Toldlov, at den ligesom de hidtidige maa sikre